

Απόστολος Πιερρής

Αφορισμοί στην Μεταφυσική του Κάλλους:

Γιατί Υπάρχουν Χώρος, Χρόνος και Ιδέες;

Αναλύσαμε το **έκκεντρο του ανθρώπου**. Η εκκεντρικότητά του ορίζεται από εγγενείς ανισορροπίες μηχανικές, ασυμμετρίες δομικές, βιολογικές, ψυχολογικές, μικρές και μεγάλες αποκλίσεις από την ζωική νόρμα και την λογική της. Εμφιλοχωρεί στην φύση του η αρχή της **αντικανονικότητας**, η δυνατότητα μιας παραβατικότητας, που μπορεί να τον ρίξει κάτω από τα ζώα, αλλά σκοπό έχει να τον κάνει θεό.

Το **έκκεντρο προκαλεί ταραχή**. Ο άνθρωπος είναι το **τεταραγμένο ον**. Ανησυχεί για το τι θα γίνει στον χρόνο της ζωής του και αγωνιά για τον θάνατό του. Η **μέριμνα του χρόνου κατά τους τρεις πυλώνες της**, την διαίωνιση του είδους, την επιβίωση του ίδιου και των οικείων του, και την δημιουργία ζωτικού χώρου ασφαλείας γύρω του, **αφ' ενός, και η συζυγής αγωνία του θανάτου αφ' ετέρου**, ορίζουν κάθε στιγμή της ζωής του. **Μέριμνα βίου και αγωνία θανάτου είναι οι δύο όψεις του αυτού**

πράγματος, όπως γέννηση και θάνατος είναι το ίδιο (Διόνυσος είναι ο Άδης, η Περσεφόνη ίδια με την Αφροδίτη), και η γενετήσια μείξη είναι μια πράξη θανάτου, με τον Άδη τον Μέγα Βιαστή της Κόρης (Ελευσίνιος μύθος της Περσεφόνης).

Έκκεντρο και τεταραγμένο, αλλά ο άνθρωπος είναι και το ανοικτό ον. Ενώ είναι μέρος του Κόσμου όπως όλα τα όντα του κοσμικού ολοκληρώματος, το πεδίο του δεν περιορίζεται στην γειτονία του, αλλά επεκτείνεται σε όλον τον Κόσμο, στον Θεό.

Η ανοικτότητα του, η σχέση του με τα πάντα, δημιουργεί εκστατική ροπή. Ο άνθρωπος είναι περίεργο ον, θέλει να γνωρίσει τα πάντα, να αισθανθεί να καταλάβει τα πάντα, να έλθει σε επαφή, να νοιώσει, να πάρει την δύναμη όλων, να ταυτιστεί με τα πάντα. Έτσι ο άνθρωπος είναι το ανοικτό και εκστατικό ον.

Το έκκεντρο και το τεταραγμένο του ανθρώπου είναι ακριβώς που θεμελιώνουν την ανοικτότητα και την εκστατικότητά του. Η απόλυτη ισορροπία κλείνεται στον εαυτό της και δεν επιζητεί τίποτε άλλο.

Αλλά η ανοικτότητα και εκστατικότητα θα επέτειναν την ανθρώπινη ανησυχία αν δεν ήταν σφραγισμένη στην ουσία του ανθρώπου η επίτευξη του σκοπού των, του τέλους των.

Αυτό που φεύγει από τον εαυτό του όντας ο εαυτός του είναι το Κάτοπτρο.

Ο άνθρωπος είναι το κοσμικό Κάτοπτρο. Ο Κόσμος και ο Θεός κατοπτρίζεται πάνω του. Είναι ο «Μικρόκοσμος» του Μυστικισμού.

Εικών και ομοίωση του Θεού. Ο τέλειος Κούρος είναι άγαλμα, εφ' ω ο Απόλλων αγάλλεται γιατί κατοπτρίζεται σε αυτό.

Ο άνθρωπος είναι σώμα και πνεύμα σε μια αδιαίρετη ενότητα, μάλλον ταυτότητα, αφού κάθε δυισμός ηχεί δυσαρμονία στον Ελληνισμό. Το σωματικό πνεύμα και το πνευματικό σώμα είναι η μορφή του κάλλους. Το κάλλος πνευματώνει το σώμα και σωματώνει το πνεύμα.

Το γυάλισμα του κατόπτρου μας για να γίνουμε κόσμος και θεός είναι η καλλιέργεια του σώματος και του πνεύματός μας σε άρρηκτη σχέση ταυτότητας μεταξύ τους. Η γυμναστική σώματος και πνεύματος για αυτήν καθ' εαυτή την τελειότητα, όχι για πρακτικά αποτελέσματα τα οποία απορρέουν αυτόματα. Τα προς το τέλος (οι ανάγκες του χρόνου) υπηρετούν το τέλος (την τελειότητα, το κάλλος, που είναι αυτοσκοπός), και όχι αντίστροφα. Αυτή ήταν η πραγματικότητα του κλασσικού ιδεώδους όπως έλαμψε καθαρώτατα κατά την ανάδυσή του στην αρχαϊκή Σπάρτη.

Το Ον ως Απολυτο Είναι είναι Εν (γιατί αν ήταν δυο, τί θα τα διεχώριζε;). Τα όντα στο Φαίνεσθαι όμως του Είναι (στον Κόσμο) είναι πολλά. Χώρος είναι η δομή της πολλαπλότητας (αρίθμηση και εκ-τοπισμός).

Το Ον ως Απόλυτο Είναι, είναι αμετάβλητο (γιατί αν μετεβάλετο από τί σε τί θα μετέβαλε;). Τα όντα του Φαίνεσθαι όμως μεταβάλλονται. Χρόνος είναι η δομή της μεταβολής («αριθμός κινήσεως», μέτρον της, κατ' Αριστοτέλη).

Το Ον ως Απόλυτο Είναι είναι αδιαφόριστο - πλήρες, ισότροπο και ομογενές (γιατί αν διαφοροποιείτο σε τί θα συνίστατο η διαφορά;). Ο κόσμος των ιδεών είναι η δομή της διαφορετικότητας των φαινομένων.

Χώρος, χρόνος και κόσμος ιδεών είναι διαστάσεις της προβολής του Είναι στον «Κόσμο» των Φαινομένων, αποτελούν παραμέτρους του Φαίνεσθαι του Είναι.

Ο λόγος που παράγονται αυτές οι παράμετροι και διαστάσεις είναι διότι χρειάζονται για την φανέρωση του Απόλυτου Είναι ως Κάλλους.

Το Κάλλος συνίσταται στην ενότητα μιας πολυμερούς πολλαπλότητας, στην αρμονία της διαφορετικότητας των μερών ενός όλου κατά αναλογίες, σε ένα οργανικό συνταίριασμα διαφόρων μελών και λειτουργιών. Γι αυτό λοιπόν χρειάζεται η διάσταση του τόπου και των ιδεών, το ανάπτυγμα του χώρου και ο αριθμός διακεκριμένων μονάδων, και το πεδίο των ειδών, των χαρακτήρων, των ποιοτήτων.

Επίσης το Κάλλος χρειάζεται ανάπτυξη για να ανθίσει το άνθος της ύπαρξης. Γι αυτό υφίσταται η διάσταση, το συνεχές εξάπλωμα του χρόνου. Ο κυκλικός χρόνος της περιοδικότητας απαιτείται για να υπάρχει το έαρ, για να τελειούται το ον στην «ώρα» της ακμής του.

Η γύμνωση του Είναι, η από-κάλυψη του Απόλυτου είναι το φως του κάλλους. (Ο απαστράπτων καταιγισμός της εκφαντορείας του φωτός στην τελική πράξη των Μεγάλων Μυστηρίων της Ελευσίνας).

Για να γίνει ο Κόσμος, δηλαδή για να αποκαλυφθεί το Απόλυτο, για να φανεί το Είναι, για να καταστεί επιφανής ο Θεός, που σημαίνει για να λάμψει η Μορφή του Κάλλους – για αυτό παρυφίστανται χώρος και χρόνος και ιδέες.

Οι σχέσεις των μερών, οι δομές του χώρου και των ποιοτικών χαρακτηριστικών, αποτελούν προϋποθέσεις του κάλλους. Έτσι και ο ρυθμός του χρόνου, η περιοδικότητα, θεμελιώνει το έαρ, την «ώρα» της ακμής του όντος, το κάλλος. Χώρος, χρόνος, ιδέες υπάρχουν για να ανθίζουν εις τελειότητα τα όντα, και προνομιούχα, ο άνθρωπος.

[Μια απροσεξία ανθρώπινη είναι ότι δε τρομάζουν τόσο ο χώρος και η ποιοτικές διαφορές, όσο ο χρόνος. Η διασπορά, ο διαμελισμός, η διασκέδαση στον χώρο και στους διάφορους ασυνάρτητους ποιοτικούς χαρακτήρες, είναι Άδης όσο και ο θάνατος στον χρόνο. Και στην ακραία στιγμή όπου αποκαλύπτεται ο Άρχων του Κόσμου τούτου, πάνε μαζί – στον θάνατο διαλύεται η εναρμόνα οργανική σύνθεση της ολότητας].